

التَّوْبَةُ فِي الْإِسْلَامِ

การตาบัตในอิสลาม

เชคริฎอ อะหมัด สมะดี

อะหมัด นะฮ์ดี - อีรฎา

สารบัญ

คำนำ.....	3
การเตาบัตในอิสลาม.....	5
การเตาบัตในศาสนาและอารยธรรมต่างๆ.....	7
<u>เงื่อนไข(หลักเกณฑ์)ในการเตาบัต.....</u>	<u>22</u>
<u>สอง ต้องรู้สึกเสียใจและสำนึกผิดในบาปที่ได้กระทำ.....</u>	<u>22</u>
<u>จุดประสงค์ของการเตาบัต.....</u>	<u>32</u>
<u>ชนิดของการเตาบัต.....</u>	<u>37</u>
<u>การรักษาและเอาใจใส่ต่อการเตาบัต.....</u>	<u>41</u>
<u>ข้อบกพร่องที่ต้องระมัดระวังและอาจมีผลกระทบต่อการเตาบัต..</u>	<u>47</u>
<u>คำตักเตือนที่สำคัญ.....</u>	<u>51</u>

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ผู้ทรงกรุณาผู้ทรงเมตตาที่ยิ่ง

คำนำ

ในบรรยากาศของโลกปัจจุบันที่เต็มไปด้วย
อบายมุขและมลทินอันเป็นพิษต่อความศรัทธาและส่งผล
กระทบอันร้ายแรงต่อสังคมมุสลิมนั้น ผู้ศรัทธาต้องการเส้นทาง
ที่ถูกต้องสู่สิ่งแวดล้อมอันบริสุทธิ์ของอิสลาม ถึงแม้ว่า
ชีวิตจะปะปนกับอบายมุขและมลทินดังกล่าว อัลลอฮ์ได้
เปิดประตูให้แก่ผู้ศรัทธาทั้งปวงสู่บรรยากาศอันบริสุทธิ์แห่ง
ความศรัทธา และวิถีทางให้ผู้ศรัทธาทุกคนสามารถ
ปรับปรุงและบูรณะชีวิตของตนให้ปราศจากมลทินและสง่า
งามด้วยความศรัทธาและศีลธรรม นั่นคือประตูแห่งอัตเตา
บะฮ์ คือการกลับเนื้อกลับตัวสำหรับทุกคนที่ได้ปนเปื้อนกับ
ความผิดต่างๆ ซึ่งประตูนี้เป็นเอกลักษณ์ในระบบอบชีวิต

ของมุสลิม เพราะเป็นหนทางของมุสลิมในการแสวงความ
เมตตาและความอภัยโทษจากพระผู้เป็นเจ้า อันเป็นวิถีชีวิต
ที่นักศีลธรรมจะดำรงไว้ ไม่มีมนุษย์ที่ปราศจากมลทิน และ
มนุษย์ทุกคนย่อมปรารถนาที่จะได้รับความอภัยโทษและ
ดำรงชีวิตอย่างบริสุทธิ์ จึงมี**อิตเตาบะฮ์**(การกลับเนื้อกลับ
ตัว) เป็นระบอบในการบริหารชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ
หนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึงปรัชญาของการกลับเนื้อกลับตัวใน
อิสลาม ตลอดจนความประเสริฐและวิถีทางกลับเนื้อกลับ
ตัวต้องเป็นอย่างไรตามบทบัญญัติของอัลอิสลาม หวังว่า
หนังสือเล่มนี้จะเป็นจุดประกายหรือจุดเริ่มชีวิตใหม่สำหรับ
ทุกคนที่มีความหมั่นใจต่อความผิดของตัวเอง และหวังว่า
หนังสือเล่มนี้จะเป็นจุดเปลี่ยนแปลงชีวิตของเราให้อยู่ใกล้ชิ
ดกับอัลลอฮ์มากที่สุด

และเนื่องด้วยการฉลองอักษุณิการะหว่าง
อะหมัดนะฮ์ดี สมะดี กับ **อรัญา ซอลิฮี** เจ้าภาพใคร่ขอม
อบหนังสือเล่มนี้เป็นชะดียะฮ์ให้แก่ท่าน ด้วยคำ
ขอบพระคุณที่ท่านเสียสละมาร่วมงานนี้ จึงขอต่ออัลลอฮ์
ซุบฮานะฮูวะตะอาลา ให้พระองค์โปรดประทานความสลา

มัดเราะหฺมัดและบะรอกัตแก่ท่านและครอบครัวของท่าน
เทอญ

التوبة في الإسلام

การเตาบัตในอิสลาม

มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮฺ ซุบฮานะฮู
วะตะอาลา ผู้อภิบาลสากลโลก ขอความสันติจงมีแต่ท่าน
ศาสนามุฮัมมัด คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม

แท้จริงแล้วหนึ่งในสิ่งที่จะทำให้มนุษย์มีความสุข
ในชีวิตและสามารถปรับปรุงพัฒนาชีวิตของเขาให้ดีขึ้นคือ
การมีมารยาทที่ดีงาม และปฏิบัติตัวห่างไกลจากการกระทำ
ที่เลวทรามและน่ารังเกียจทั้งหมด ตลอดจนเติมเต็มชีวิต
ของเขาด้วยการกุ้อัต(เชื่อฟังและปฏิบัติตาม)ต่ออัลลอฮฺ
และปฏิบัติอะมัลที่ดี อย่างไรก็ตามมนุษย์นั้นถูกสร้างขึ้นมาจากดิน
ซึ่งโดยธรรมชาติที่อัลลอฮฺสร้างมานั้นย่อมหนีไม่
พ้นการกระทำความผิดหรือข้อบกพร่องต่างๆ ดังนั้น
อัลลอฮฺตะอาลาจึงทรงได้บัญญัติให้การเตาบัตเป็นวิธีการที่
ดีเยี่ยมที่สุดในการกลับตัวและแก้ไขข้อผิดพลาดเหล่านั้น

ปฏิเสธไม่ได้ว่าสิ่งที่เป็นพืตนะหุ ความลับสน
วุ่นวายต่างๆและการกระทำที่ฝ่าฝืนหลักการนั้นมีให้เห็นได้
ทั่วไปในทุกชนชั้นและทุกส่วนของสังคมในปัจจุบัน ดังนั้น
การตัดเตือนในเรื่อของเตาบัตจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับ
มุสลิมทุกคนไม่ว่าระดับปัจเจกชนหรือระดับกลุ่มองค์กร
บิดามารดาและสมาชิกครอบครัวทุกคน นักการเมือง นัก
ธุรกิจ พ่อค้าแม่ค้า ลูกจ้าง นักเรียน นักศึกษา เด็ก คนแก่
ผู้ปกครองบ้านเมือง ผู้ยู่ใต้การปกครอง ทั้งหมดนั้นล้วน
จำเป็นที่จะต้องทำการเตาบัตตัวจากสิ่งผิดพลาด ข้อ
บกพร่องและความผิดต่างๆ

จงม่ใจเถิดว่าสังคมใดที่สมาชิกในสังคมนั้น
ยอมรับผิดและทำการเตาบัต(กลับตัว)อย่างสม่าเสมอ
สังคมนั้นยอมจะเป็นสังคมที่ทำความผิดน้อย มีข้อ
บกพร่องที่ไม่รุนแรงและสามารถพบเห็นสมาชิกในสังคม
ทำความดีอย่างแพร่หลายและประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่มี
คุณค่าและเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ทั้งนี้เพราะสังคมนั้นคือ
สังคมที่ตั้งใจจริงในการกลับตัวกลับใจไปสู่หนทางแห่ง
ความดีและความถูกต้อง

ข้อเขียนต่อไปนี้จะอธิบายเรื่องราวและข้อปฏิบัติ
ต่างๆที่เกี่ยวกับการเตาบัตโดยใช้วิธีการเขียนที่เรียบง่าย
เพื่อให้ผู้ที่เป็นมุสลิมและมีใจมุสลิมได้เข้าใจถึงการเตาบัต
ดังกล่าว

การเตาบัตในศาสนาและอารยธรรมต่างๆ

ข้อมูลและประวัติของการเตาบัตนั้นมีอยู่อย่าง
มากมายในศาสนาและอารยธรรมต่างๆ แต่จะมีความแตก
ต่างกันในเรื่องละเอียด วิธีการปฏิบัติ และจุดมุ่งหมาย
กล่าวคือการเตาบัตตัวในบางศาสนานั้นเป็นเพียงแค่การ
ยอมรับสารภาพในความผิด เช่นในศาสนาคริสต์นั้นผู้ที่
ทำความผิดจะรับสารภาพในบาปที่เขาได้ก่อไว้อย่าง
ละเอียดต่อหน้าบาทหลวงในห้องมืด จากนั้นบาทหลวงจะ
เอามือลูบหัวผู้สารภาพบาปนั้นและกล่าวว่า “ยีนซันเกิด
แท้จริงเจ้าได้ถูกให้อภัยแล้ว!!” อันจะเห็นได้ว่าการเตาบัต
ตัวในศาสนาคริสต์นั้นได้กลายเป็นเรื่องระหว่างมนุษย์ต่อ
มนุษย์ด้วยกันไม่เกี่ยวกับพระเจ้า

ในขณะที่การเตาบัตในศาสนาอื่นนั้นเป็นเรื่องที่ลำบากและยุ่งยากในการปฏิบัติ นั่นคือผู้ที่ต้องการเตาบัตต้องกระทำพิธีกรรมต่างๆมากมาย ซึ่งเป็นพิธีกรรมที่เหนื่อยและยากลำบาก จนกล่าวได้ว่าการเตาบัตในศาสนาอื่นนั้นเป็นเสมือนการลงโทษมากกว่าการขอภัยโทษ ทั้งนี้ อันเนื่องมาจากแนวทางปฏิบัติและกฎเกณฑ์ของชาวยิวนั้น เต็มไปด้วยความรุนแรงแข็งกระด้าง สาเหตุหนึ่งคือการที่พวกเขาได้รับโทษจากการที่พวกเขาไม่เชื่อฟังและกระด้างกระเดื่องจนถึงขั้นที่พวกเขาได้ฆ่าศาสนทูตบางท่านจากบรรดาศาสนทูตที่ถูกประทานมายังพวกเขา

ส่วนการเตาบัตในศาสนาพุทธนั้นก็มีพื้นฐานจากความเชื่อเรื่องการหลุดพ้นจากความเจ็บปวดที่พวกเขาได้ใช้ชีวิตทั้งชีวิตในการค้นหาหนทางในการหลุดพ้นจากความทุกข์ทรมานในชาติหน้า(พวกเขาอ้างว่าการเกิดของชีวิตมนุษย์นั้นคือการชดใช้กรรมที่ได้กระทำมาในชาติที่แล้ว) ฉะนั้นแล้วในศาสนาพุทธมนุษย์จึงต้องพยายามปลดปล่อยตัวเองจากบาปเพื่อมิให้บาปนั้นติดตามตัวเขาไปในชาติต่อไป ดังนั้นสรุปได้ว่าการเตาบัตในศาสนาพุทธนั้นไม่มีความเกี่ยวข้องกับพระเจ้าเลย

ศาสตร์ของบางลัทธินั้นการเตาบัตคือการดำดีงจมตัวเองลงไปใ้ในแม่น้ำที่ถูกอ้างว่ามีความศักดิ์สิทธิ์ซึ่งเขาคิดว่าบาปที่เขาได้ทำมาตลอดชีวิตจะถูกลบไปจากการกระทำดังกล่าว

หรือบางศาสนาได้ถือว่าการถวายของเช่นไหว้ให้แก่บรรดาเจ็ดและเทวรูปเป็นวิธีการในการเตาบัตและการชำระบาป หรือลัทธิบางนั้นได้กำหนดวิธีการเตาบัตให้เป็นการทรมานตัวเองด้วยการเขียน เผาหรือแทงตัวเอง

การเตาบัตของศาสนาต่างๆที่กล่าวมานั้นแทนที่จะเป็นการช่วยใ้หม่นุขย์ประสบความสำเร็จในการกลับเนื้อกลับตัวและปรับปรุงชีวิตใ้ดีขึ้น แต่กลับกลายเป็นอุปสรรคและเป็นสาเหตุของความล้มเหลวในการกลับตัวทั้งในระดับบุคคลหรือองค์กร ซึ่งวิธีการเตาบัตที่ได้กล่าวมานั้นล้วนเป็นสิ่งที่ไร้สาระและเป็นวิธีการเตาบัตที่ออกนอกกรอบธรรมชาติที่อัลลอฮ์สร้างมนุษย์มา ซึ่งท้ายที่สุดมนุษย์ชาติก็ยังคงอยู่ในความหลงทางและงมงาย ไม่สามารถปรับปรุงชีวิตใ้ดีขึ้นได้

ในทางตรงกันข้าม ชีวิตแห่งวัตฎุญียมในสังคมแห่งการบริโภคอย่างปัจจุบันนี้ใ้หม่นุขย์ใช้ชีวิตไม่ต่างอะไร

กับสัตว์เดรัจฉานที่พยายามบำบัดความต้องการของตัวเอง
ซึ่งไม่มีวันสิ้นสุด ด้วยการวิ่งไล่กวดสิ่งหลอกลวงจอม
ปลอมของคุณยา เสมือนว่ามนุษย์ได้กลายเป็นทาสของ
ความเร้นเรียง เงินทองก็ได้กลายเป็นพระเจ้าที่ทุกคนต่างบูชา
จนถึงขั้นที่มนุษย์รู้สึกภูมิใจในการประพติชั่วและกระทำ
บาปอย่างเปิดเผย หรือแม้แต่แข่งขันกันทำความชั่วโดยมี
กำหนดรางวัลให้กับผู้ที่ชั่วได้มากที่สุด ความละอายไม่มี
หลงเหลือ จรรยา มารยาทที่ดั่งงามหายหมดสิ้น ไม่มีความ
รู้สึกสำนึกผิด ซึ่งตัวอย่างการใช้ชีวิตแบบนี้มีให้เห็นได้
ทั่วไปในสังคมตะวันตกอันเป็นสังคมที่ปราศจากความ
เกี่ยวข้องกันระหว่างมนุษย์กับพระเจ้าของเขา

การกลับไปสู่สิ่งอื่นนอกเหนือจากอัลลอฮ์นั้นเป็น
ความขาดทุน และการไม่เตาบัตตัวต่ออัลลอฮ์นั้นเป็นความ
หายนอะอย่างใหญ่หลวง นอกจากนี้การเตาบัตนั้นยังเป็น
แนวทางของบรรดานบีและรอซูลรวมถึงบรรดาคนศอลิหฺ ดัง
ที่อัลกุรอานระบุไว้ว่า

يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ
يَعْرِزْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

ความว่า “โอ้หมู่ชนของเราเอ๋ย จงตอบรับต่อผู้เรียกร้องของอัลลอฮฺเถิด และจงศรัทธาต่อเขา พระองค์จะทรงอภัยโทษจากความผิดของพวกท่านให้แก่พวกท่าน และจะทรงให้พวกท่านรอดพ้นจากการลงโทษอันเจ็บปวด”(46 : 31)

وَمَنْ لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

ความว่า “และผู้ใดที่ไม่ตอบรับผู้เรียกร้องของอัลลอฮฺ เขาจะไม่รอดพ้น (จากการลงโทษ) ในแผ่นดินนี้ และสำหรับเขาจะไม่มีผู้คุ้มครองอื่นจากพระองค์ ชนเหล่านี้ก็อยู่ในการหลงผิดอย่างชัดแจ้ง”(46 : 32)

สิ่งที่ต้องกระทำหลังจากทำการเตาบัตคือ การกลับไปสู่หลักการอันถูกต้องของอัลลอฮฺและการนอบน้อมเชื่อฟังพระบัญญัติของพระองค์ การเดินรอยตามบรรดานบี และรอซูลของพระองค์ การปฏิบัติตามสิ่งที่พวกเขาได้นำมาโดยเฉพาอย่างยิ่งนบีท่านสุดท้าย มุฮัมมัด คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม

เรื่องที่ต้องคำนึงถึงอย่างมากในการเตาบัต คือ การเตาบัตนั้นจะไม่มีค่าใดๆหากผู้ที่เตาบัตไม่มีการให้ออกภาพหรือเตาบัตต่ออัลลอฮ์เพียงองค์เดียว ไม่มีการเชื่อฟังและปฏิบัติตามท่านศาสดามุฮัมมัด เพราะสองสิ่งนี้คือปัจจัยในการได้รับทางนำที่เที่ยงตรงนั่นเอง อัลลอฮ์ตรัสว่า

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

ความว่า “จงกล่าวเถิดมุฮัมมัด “พวกเจ้าจงเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮ์ และจงเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลรอซูล หากพวกเขาผิดหลังให้แท้จริงหน้าที่ของเขา (ร่อซูล) คือสิ่งที่ได้ถูกมอบหมาย และหน้าที่ของพวกเขาเจ้าคือสิ่งที่ได้ถูกมอบหมายเช่นกัน และหากพวกเจ้าเชื่อฟังปฏิบัติตามเขาแล้ว พวกเจ้าก็จะอยู่ในทางที่ถูกต้อง (ฮิदाเยฮ์) และหน้าที่ของอัลรอซูลไม่มีอื่นใด นอกจากการเผยแผ่อันชัดแจ้ง” (24 : 54)

การเตาบัตนั้นเป็นการทำงานของมนุษย์แต่ละคนไม่สามารถมอบหมายให้กับผู้อื่นหรือพึ่งพาผู้อื่นให้ทำการเตาบัตแทนตัวเองไม่ได้ เพราะอิสลามได้วางรากฐานสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

أَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

ความว่า “ไม่มีผู้แบกภาระคนใดที่จะแบกภาระของผู้อื่นได้” (53:38)

นั่นคือไม่มีมนุษย์คนใดสามารถแบกรับบาปแทนมนุษย์คนอื่นได้ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เองการขออภัยโทษจากบาปในอิสลามนั้นเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดต่อผู้ที่กระทำบาปนั้น จึงเห็นได้ว่าหลักการของอิสลามเกี่ยวกับเรื่องการเตาบัตนั้นแตกต่างกับศาสนาคริสต์อย่างสิ้นเชิง เพราะในศาสนาคริสต์ที่ถูกบิดเบือนนั้นมีหลักศรัทธาที่เชื่อว่าพระเจ้าอยู่ในร่างนบีอีซาและได้ถูกตรึงบนไม้กางเขนเพื่อเป็นการชำระบาปของมนุษยชาติที่ต้องรับผิดชอบต่อบาปของนบีอาดัมที่ได้ฝ่าฝืนพระเจ้าโดยการรับประทานจากต้นไม้ต้องห้ามจนทำให้ต้องถูกเนรเทศออกจากสวรรค์ !!

อิสลามเชื่อว่าความผิดของนบีอาดัมไม่มีใคร
สามารถแบกรับได้นอกจากตัวท่านนบีอาดัมเองซึ่งท่านได้
เตาบัตตัวและขออภัยโทษจากอัลลอฮ์ในความผิดของท่าน
แล้ว ตามที่อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لَهُمَا سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ

عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى

ความว่า “ดังนั้น เขาทั้งสองจึงกินจากต้นไม้ นั้น สิ่งพื้
งสวนของทั้งสองจึงถูกเผยแก่เขาทั้งสอง เขาทั้งสองจึงเริ่ม
เอาใบไม้ของสวนนั้นมาปกปิดบนตัวของเขาทั้งสอง และ
อาดัมได้ฝ่าฝืนพระเจ้าของเขา เขาจึงหลงผิด” (20:121)

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى

ความว่า “ภายหลัง พระเจ้าของเขาทรงคัดเลือกเขาแล้ว
ทรงอภัยโทษให้แก่เขา และทรงแนะทางที่ถูกต้องให้เขา”
(20:122)

ในอิสลามนั้นการเตาบัตเป็นการงานที่ต้องปฏิบัติ
อย่างสม่ำเสมอ ไม่ใช่ทำครั้งเดียวแล้วจบ แต่เป็นการงานที่

ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตมนุษย์ ถึงแม้ว่ามนุษย์
คนนั้นจะเป็นคนดีคนคอและสุจริตตาม ดังเช่นที่ท่านนบีได้
ปฏิบัติเป็นแบบอย่างในเรื่องดังกล่าว ซึ่งท่านได้กล่าวว่า “
**โائمมนุษย์ทั้งหลาย สูเจ้าจงเตาบัตตัวต่ออัลลอฮ์และขออภัย
โทษต่อพระองค์ในความผิดที่พวกเจ้าได้กระทำเถิด
แท้จริงแล้วฉัน(ท่านนบี)ทำการเตาบัตต่ออัลลอฮ์ในหนึ่ง
วันนั้นมากกว่าหนึ่งร้อยครั้ง**” นี่คือใคร??นี่คือท่านศาสดา
มุฮัมมัดผู้ที่อัลลอฮ์ได้ทรงให้อภัยในสิ่งที่ท่านได้เคยกระทำ
และสิ่งที่ยังไม่ได้กระทำ ถึงกระนั้นท่านก็ยังเตาบัตมากกว่า
หนึ่งร้อยครั้งในหนึ่งวัน แล้วนับประสาอะไรเท่ากับผู้ที่ชีวิต
ของเขาเต็มไปด้วยบาปและความผิดต่าง ๆ นานา!!

การเตาบัตนั้นเป็นโอกาสของมนุษย์ที่จะทำให้ตัว
เองหลุดพ้นจากโทษทัณฑ์และผลลัพธ์ของบาปและความ
ผิดที่ได้กระทำมาระหว่างมนุษย์และป่าวของเขา ท่านนบีได้
กล่าวว่า “และอัลลอฮ์จะทรงรับการเตาบัตจากผู้ที่เตาบัต
ตัว” บันทึกโดยบุคอรีย์และมุสลิม ซึ่งการกระทำให้ตัวเอง
หลุดพ้นจากโทษทัณฑ์ของบาปนั้นทำให้มนุษย์สามารถมี
ชีวิตอยู่อย่างสงบและมีความสุข อัลลอฮ์ตรัสว่า

وَأَنْ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ
تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

ความว่า “และพวกท่านจงขอนิรโทษจากพระเจ้าของ
พวกท่าน แล้วจงกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์ พระองค์จะ
ทรงหไปปัจจัยแก่พวกท่านซึ่งปัจจัยที่ไปจนถึงวาระหนึ่งซึ่ง
กำหนดไว้ และพระองค์จะทรงประทานแก่ทุก ๆ ผู้
ทำความดีซึ่งความดีของเขาและหากพวกท่านผินหลังให้
แต่จริงฉันกลัวแทน พวกท่านซึ่งการลงโทษในวันอันยิ่ง
ใหญ่” (11:3)

นอกจากนี้ผู้ที่ทำการเตาบัตนั้นเป็นผู้หนึ่งในกลุ่ม
ชนที่ประสบความสำเร็จ(ในโลกอาคีเราะหฺ) ตามที่อัลลอฮ์
ได้ตรัสว่า

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ
يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ

ความว่า “ส่วนผู้ลู่แกโทษและเขาได้ศรัทธา และประกอบ
ความดี บางที่เขาจะอยู่ในหมู่ผู้บรรลุลูกความสำเร็จ”
(28:67)

อัลกุรอานยังได้อธิบายอีกว่าการเตาบัตของมนุษย์
นั้นเป็นความต้องการของพระเจ้า ซึ่งตามหลักการศาสนา
อิสลามแล้วสมควรและจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์ต้องเพียร
พยายามและปฏิบัติการเตาบัตอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
อัลลอฮฺตรัสว่า

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا

ความว่า “และอัลลอฮฺ ทรงปรารถนาที่จะอภัยโทษให้แก่
พวกเจ้า และบรรดาผู้ที่ปฏิบัติตามความใคร่ใฝ่ต่ำนั้น
ปรารถนาที่จะให้พวกเจ้าเอนเอียงออกไปอย่างมากมาย”
(4:27)

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ
الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

ความว่า “พวกเขาไม่รู้ดอกหรือว่า แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรง
รับการสำนึกผิดจากปวงบ่าวของพระองค์ และทรงรับ
บรรดาสิ่งที่เป็นทาน(ศ้อตะเกาะฮฺ) และแท้จริงอัลลอฮ์นั้น
คือ ผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ” (9:104)

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا

ความว่า “ดังนั้นจงแซ่ซ้องสดุดีด้วยการสรรเสริญพระเจ้า
ของเจ้า และจงขอภัยโทษต่อพระองค์เถิด แท้จริง
พระองค์นั้นเป็นผู้ทรงอภัยโทษเสมอ” (110:3)

และเนื่องจากการเตาบัตนั้นเป็นภาระหน้าที่ของผู้ที่
ทำความผิด ดังนั้นอัลลอฮ์จึงมิได้กำหนดให้มนุษย์คนใด
หรือสิ่งใดๆเป็นตัวช่วยหรือเป็นสื่อกลางระหว่างผู้เตาบัต
กับพระองค์ มนุษย์สามารถที่จะน้อมสการ วิงวอน ขออภัย
ขอพรและขอภัยโทษจากอัลลอฮ์ได้ด้วยหัวใจและร่างกาย
ของเขาเอง ไม่จำเป็นต้องทำการเตาบัตที่มีสยิด ไม่จำเป็น
ต้องเตาบัตต่อหน้าผู้รู้ นักวิชาการหรือคนศ้อและหุ ไม่

จำเป็นที่เขาต้องสารภาพบาปต่ออิหม่ามหรือผู้ใด เพราะการ
เตาบัตนั้นเป็นสิทธิระหว่างป่าวและพระเจ้าของเขา อัลลอฮ์
ได้กล่าวว่า

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا
اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

ความว่า “บรรดาผู้ที่เมื่อพวกเขากระทำความชั่วใด ๆ หรือ อ
ยุติธรรมแก่ตัวเองแล้ว พวกเขาจ้รำลึกถึงอัลลอฮ์แล้ว
ขออภัยโทษในบรรดาความผิดของพวกเขา และใครเล่าที่
จะอภัยโทษบรรดาความผิดทั้งหลายให้ได้ นอกจาก
กอัลลอฮ์แล้ว และพวกเขามีได้ตั้งมั่นปฏิบัติในสิ่งที่เขา
เคยปฏิบัติมาโดยที่พวกเขาู้กันอยู่” (3:135)

อิสลามมิได้กำหนดให้การเตาบัตต้องกระทำใน
เวลาใดเวลาหนึ่งห้ามกระทำในเวลาอื่น แต่อิสลามเปิด
โอกาสให้มุสลิมทำการเตาบัตได้ในทุกเวลา เมื่อใดที่มุสลิม
ต้องการเตาบัตเขาจะพบว่าประตูแห่งความเมตตาของ
อัลลอฮ์นั้นเปิดอ้าสำหรับผู้กระทำความผิดเสมอ

พระหัตถ์ของพระองค์เปิดรับการเตาบัตของเขาตลอดเวลา มีรายงานจากท่านอบี มูซา อัลอัซฮารีได้รายงานหะดีษที่ ท่านนบีกล่าวว่า “แท้จริงอัลลอฮฺจะแผ่พระหัตถ์ของพระองค์ตอนกลางคืนเพื่อรับการเตาบัตจากผู้ที่ทำบาปในเวลากลางวัน และจะแผ่พระหัตถ์ของพระองค์ในเวลากลางวันเพื่อรับการเตาบัตจากผู้ที่ทำบาปในเวลากลางคืน จนกระทั่งดวงอาทิตย์ขึ้น” บันทึกโดยอิหม่ามอะหมัด และมีอีกหะดีษบันทึกโดยอัสตัตร์มีซีย ท่านนบีได้กล่าวว่า “แท้จริงอัลลอฮฺจะรับการเตาบัตของบ่าว(ทุกเมื่อ)เว้นแต่ในสภาพที่วิญญูณไกลออกจากร่าง”

ด้วยหลักการอิสลามที่ได้กล่าวมานั้น ย่อมที่จะทำให้การเตาบัตหรือการขอขบถล้างบาปประสบความสำเร็จและให้ผลลัพธ์ที่ดีต่อชีวิตมนุษย์ เพราะความผิดหรือบาปที่เขาได้กระทำความจะเป็นความลับระหว่างเขากับอัลลอฮฺ เช่นเดียวกับการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในชีวิตมนุษย์นั้น เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลไม่มีใครที่รู้ดีไปกว่าตัวเอง ซึ่งสิ่งนี้เองที่ทำให้ผู้เตาบัตในอิสลามจะรู้สึกถึงความมั่นคงทางด้านจิตใจ และจะเป็นสิ่งที่จะสร้างมนุษย์ให้มีคุณภาพ

ทั้งด้านร่างกายและด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตัวเขาเอง ครอบครัวและสังคมโดยรวม

แท้จริงอิสลามนั้นได้สั่งสอนให้มุสลิมทำการเตาบัตจากทุกๆความผิดที่ได้กระทำแม้ว่าจะเป็นความผิดที่เป็นบาปใหญ่ ซึ่งนักปราชญ์อิสลามส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ที่กระทำ ความผิดหรือบาปทุกชนิดถึงแม้จะเป็นบาปใหญ่ จำเป็นอย่างยิ่งที่เขาจะต้องทำการเตาบัตต่ออัลลอฮ์และปกปิด ความผิดนั้นไว้โดยไม่ต้องเปิดเผยต่อสาธารณะชนหรือแจ้ง ผู้ปกครองเพื่อพิจารณาลงโทษในโลกดุนยา ซึ่งมีหลักฐาน ในหนังสือ มุวัฎฎะฮ์ของอิหม่ามมาลิก รายงานว่าท่านนบี ได้กล่าวว่า “จงห่างไกลจากสิ่งสกปรกโสम्म(สิ่งที่ผิดหลัก การศาสนา)ทั้งหลายที่อัลลอฮ์ได้ห้ามไว้ และเมื่อผู้ใดได้ กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากสิ่งที่ห้ามดังกล่าวก็จงปกปิดมัน ไว้(เพราะอัลลอฮ์ให้ปกปิดเรื่องนั้นมิให้ผู้อื่นรู้ยกเว้นแต่ เขาเอง)” นี่คือหลักฐานแสดงถึงความสำคัญ บทบาทและ อิทธิพลของการเตาบัตในอันที่จะนำความสงบสุขทางจิตใจ มาสู่สมาชิกในสังคม

เงื่อนไข(หลักเกณฑ์)ในการเตาบัต

นักวิชาการอิสลามได้ระบุถึงเงื่อนไขหรือหลักปฏิบัติที่ผู้ต้องการเตาบัตต้องกระทำมีดังนี้

หนึ่ง ถอนตัวจากบาปนั้น โดยผู้ที่ต้องการเตาบัตต้องละทิ้งและเลิกการกระทำที่เป็นบาปนั้นด้วยความเต็มใจของตัวเอง ไม่ว่าจะบาปนั้นจะเล็กหรือใหญ่ก็ตาม

สอง ต้องรู้สึกเสียใจและสำนึกผิดในบาปที่ได้กระทำ

สาม ต้องตั้งใจอย่างแน่วแน่และสัญญากับตัวเองว่าจะไม่กลับไปกระทำบาปนั้นอีก

สี่ ต้องปลดพันธุนาการตัวเองและรับผิดชอบต่อหนี้หรือสิทธิของผู้อื่นที่เขาได้ละเมิด ในกรณีที่บาปนั้นเกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้อื่น ผู้ทำการเตาบัตต้องคืนสิทธินั้นให้กับเจ้าของหรือต้องขอภัยโทษจากผู้ที่ถูกละเมิด

จากหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า การสำนึกหรือการรับสารภาพในความผิดและการละทิ้งบาปนั้น

เป็นสิ่งที่สำคัญต่อผู้ที่ทำการเตาบัต ซึ่งคนที่ไม่รู้ลึกถึงบาปที่เขากระทำและไม่ยอมรับผิดในบาปนั้น เขาจะไม่มีวันที่จะละทิ้งการกระทำที่เป็นบาปนั้นได้ เปรียบได้กับคนป่วยที่ไม่ยอมรับว่าตัวเองมีโรค เขาจะไม่มีทางรักษาให้หายได้ เพราะเขาจะปฏิเสธอย่างแข็งขันที่จะไปหาหมอ ท่านนบีคือลัลลอฮฺอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวว่า

“แท้จริงเมื่อบ่าวได้สำนึกและสารภาพในความผิดแล้วและทำการเตาบัตตัว อัลลอฮฺจะทรงรับการเตาบัตนั้น” บันทึกโดยบุคอรี

และจากเงื่อนไขดังกล่าวนี้เราจะเห็นว่าความผิดหรือสิทธิระหว่างมนุษย์กับอัลลอฮฺนั้นจะอยู่บนพื้นฐานของ “การให้อภัย” หรือ **المسامحة** ซึ่งทำได้โดยการวิงวอนขอภัยโทษจากอัลลอฮฺ ซุบฮานะฮฺวะตะอะลา แต่ความผิดหรือสิทธิระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกันนั้นจะอยู่บนพื้นฐานการขอขมา หรือ **المشاحة أو المطالبة** ซึ่งการที่จะหลุดจากพันธนาการนี้ต้องได้รับการอภัยจากเจ้าของสิทธิ

และจากเงื่อนไขข้างต้นที่กล่าวมาเช่นกันทำให้เราเข้าใจว่าการเตาบัตนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำ มิใช่เป็นสิ่งที่อนุโลมให้ทำ(คือจะทำก็ได้ไม่ทำก็ได้) เพราะการเตาบัตในอิสลามนั้นย่อมมีผลต่อการกระทำและคำพูดของตัวผู้ที่เตาบัต กล่าวคือเป็นไปได้เลยที่คนหนึ่งจะอ้างว่าเขาได้เตาบัตตัวแล้ว แต่ในขณะที่เดียวกันเขายังคงกระทำบาปนั้นอยู่ และเป็นไปไม่ได้เลยที่คนหนึ่งคนใดจะบอกว่าเขาเป็นผู้เตาบัตแล้วในขณะที่เขายังคงเรียกร้องและเชิญชวนผู้อื่นไปสู่การทำความผิดหรือความผิดนั้น ฉะนั้นการเตาบัตของคนๆ หนึ่งจะไม่ประสบความสำเร็จและไม่เป็นการเตาบัตที่มีความบริสุทธิ์ใจ(อิกลาศ)ถ้าหากเขายังคงตื้อตึงและมั่นคงอยู่กับความผิดนั้น อัลลอฮฺ ชุบฮานะฮฺวะตะอาลา ได้ตรัสไว้ว่า

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ
رُبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمُ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ

يَقُولُونَ رَبَّنَا أَنْتُمْ لَنَا نُورٌ وَآغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงขอลูกแก่โทษแต่อัลลอฮ์ ด้วยการลูกแก่โทษอย่างจริงจังเถิด บางทีพระเจ้าของพวกเจ้าจะลบล้างความผิดของพวกเจ้าออกจากพวกเจ้า และจะทรงให้พวกเจ้าเข้าสวนสวรรค์หลากหลาย ณ เบื้องล่างสวนสวรรค์นั้นมีลำน้ำหลายสายไหลผ่าน วันที่อัลลอฮ์จะไม่ทรงทำให้มะมีและบรรดาผู้ศรัทธาร่วมกับเขาต้องอัปยศ แสงสว่างของพวกเขาก็จะส่องจ้าไปเบื้องหน้าของพวกเขา และทางเบื้องขวาของพวกเขา พวกเขาจะกล่าวว่า ข้าแต่พระเจ้าของเรา ขอพระองค์ได้ทรงโปรดทำให้แสงสว่างของเราอยู่กับเราตลอดไปและทรงยกโทษให้แก่เราแท้จริง พระองค์ท่านเป็นผู้ทรงอำนาจเหนือทุกสิ่ง” (66:8)

ซึ่งท่านอุมัร บินอัลคอกฏี๊อบ ได้ถูกถามถึง การเตาบัตที่บริสุทธิ์ (التوبة النصوح) ท่านได้ตอบว่า “คือการที่คนๆหนึ่งได้เตาบัตจากความผิด จากนั้นเขาจะไม่หวนกลับไปกระทำความผิดอีกเลยตลอดไป”

จะเห็นได้ว่าหลักการเตาบัตข้อสองและสามนั้นเป็นหลักการที่เกี่ยวข้องกับจิตใจและสามัญสำนึก ไม่มีผู้ใดที่จะรับรู้ได้นอกจากอัลลอฮฺตะอาลา ฉะนั้นการสำนึกในความผิดและการตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะไม่หวนกลับไปปฏิบัติอีกนั้นเป็นสิ่งที่ฝังแน่นอยู่ในหัวใจของผู้เตาบัต ไม่มีผู้ใดสามารถล่วงรู้ได้ นี่แสดงให้เห็นถึงการที่ผู้กระทำผิดนั้นยอมต้องรับผิดชอบต่อบาปของเขา และเขาคนเดียวเท่านั้นที่สามารถเติมเต็มความดีในชีวิตของเขาได้ ดังที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(فإن يتوبوا يك خيراً لهم)

ความว่า “และหากพวกเขาสำนึกผิดกลับเนื้อกลับตัว ก็เป็นสิ่งดีแก่พวกเขา” (9:74)

อย่างไรก็ตามจำเป็นอย่างยิ่งที่เราควรจะเน้นย้ำและกำชับถึงเรื่องการชดใช้หนี้หรือคืนสิทธิต่างๆกลับไปสู่เจ้าของในกรณีที่มีความผิดนั้นเป็นเรื่องระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน ฉะนั้นแล้วหากใครขโมยหรือยักยอก

ทรัพย์สินของผู้อื่น วาญิบ(จำเป็น)ที่เขาต้องคืนหรือชดใช้
ทรัพย์สินนั้นให้กับเจ้าของ หากใครที่นินทาว่าร้ายผู้อื่น วา
ญิบที่เขาต้องไปขออภัยจากคนๆนั้น หากใครทำร้ายคนอื่น
ก็เช่นกัน วาญิบที่เขาต้องขอโทษจากคนนั้นก่อนที่เขาจะทำ
การเตาบัต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคน
กล่าวคือหากมีความยากลำบากหรือไม่มีความเป็นเป็นไป
ได้ที่จะขออภัยโทษจากคนที่เราอธรรมเขา อย่างน้อยเราก็
ควรดูอาอูและขออภัยโทษให้เขาแทน

และเพื่อให้การเตาบัตนั้นมีความสมบูรณ์ ผู้เตาบัต
ต้องแก้ไขความผิดหรือสิ่งที่เขาได้ทำให้เสียหาย ดังนั้นผู้ใด
ที่ชักชวนผู้อื่นไปสู่ความผิดหรือบาป เช่น คนที่สูบบุหรี่ ผู้
หญิงที่แต่งตัวเปิดเผยเอาระยะสุ โดยเฉพาะบรรดานักแสดง
และนางแบบ รวมถึงผู้ที่กระทำความผิดอย่างเปิดเผยและ
เป็นตัวอย่างในทางที่ไม่ดีทั้งหลาย นอกจากพวกเขาต้อง
ละทิ้งพฤติกรรมชั่วทั้งหลายแล้ว พวกเขายังต้องรับผิดชอบ
และแก้ไขในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำด้วยอย่างสุดความ
สามารถ หากหญิงใดเคยแนะนำเชิญชวนหญิงอื่นให้เปิด
เผยเอาระยะสุ เธอต้องเตาบัตตัวและเชิญชวนผู้หญิงคนนั้น

ไปสู่หิญาบ โดยสรุปแล้วหากใครก็ตามเคยชักชวนผู้อื่นไป
สู่ความชั่วใดเขาจำเป็นต้องชักชวนให้คนๆนั้นทำการเตา
บัตและปรับปรุงแก้ไขการกระทำเหล่านั้น

และเช่นเดียวกัน บรรดาผู้ที่กระทำสิ่งอันเป็นบิด
อะฮฺ(อุตริกรรมทางศาสนา) รวมทั้งผู้เผยแพร่ลัทธิหรือ
ความเชื่อที่หลงทางทั้งหลาย พวกเขาจำเป็นต้องแก้ไขในสิ่ง
ที่พวกเขากระทำ อย่างไรก็ตามการที่ผู้เตาบัตไม่สามารถ
แก้ไขสิ่งชั่วที่ได้เคยทำนั้นก็มิได้ทำให้การเตาบัตระหว่างเขา
กับอัลลอฮฺเป็นโมฆะ แต่เขายังคงมีพันธะที่ต้องรับผิดชอบ
ต่อมนุษย์ที่เขาได้ฉ้อธรรม และต้องชดเชยจากผลบุญที่เขา
ให้กับคนที่เขาฉ้อธรรมนั้น

และอีกสิ่งหนึ่งว่าการเตาบัตในอิสลามแตกต่างจาก
การเตาบัตในศาสนาอื่นคือ การเตาบัตนั้นจะมีอิทธิพลและ
ส่งผลดีในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินชีวิตของมนุษย์ให้
กลับมาอยู่ในหลักการที่ถูกต้องของศาสนาทั้งในปัจจุบัน
และอนาคต นั่นคือผู้ที่เตาบัตตัวแล้วเขาก็เปรียบเสมือน
มนุษย์คนใหม่ จะได้รับการปฏิบัติเหมือนกับคนดีทั่วไป ถึง

แม้ว่าที่ผ่านมามีดีของเขาจะสกรปรกไปด้วยความชั่วและ
บาปอันมากมายก็ตาม อัลลอฮ์ตรัสว่า

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ
قَوَامًا * وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ
النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزُنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا * يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ
مُهَانًا

ความว่า “และบรรดาผู้ที่เมื่อพวกเขาใช้จ่าย พวกเขาที่ไม่
สุรุ่ยสุร่าย และไม่ตระหนี่ และระหว่างทั้งสองสภาพนั้น
พวกเขาอยู่สายกลาง และบรรดาผู้ที่ไม่วิงวอนขอพระเจ้า
อื่นใดคู่เคียงกับอัลลอฮ์ และพวกเขาไม่ฆ่าชีวิตซึ่งอัลลอฮ์
ทรงห้ามไว้ เว้นแต่ด้วยัจธรรมและพวกเขาไม่ประเวณี
และผู้ใดที่ประพฤตีสั่งดังกล่าวจะได้รับบาปอย่างใหญ่
หลวง การลงโทษในวันกิยามะฮ์จะถูกเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า
สำหรับเขา และเขาจะอยู่ในนั้นอย่างอัปยศ” (25:67-69)

ซึ่งอายาตเหล่านี้ได้ถูกประทานลงมายังนครมักกะฮฺ (ตามที่ท่านอิบน์อับบาสได้บอกไว้) เหล่าบรรดามุซริกีนได้ถามว่า “มีสิ่งใดเล่าที่จะสามารถช่วยให้เรารอดพ้นจากความผิดที่เราได้กระทำความโดยเราได้ทำการตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺและเราได้ฆ่าชีวิตมนุษย์ที่อัลลอฮฺทรงห้ามฆ่าและเราได้ปฏิบัติความชั่วทุกรูปแบบ!!” อัลลอฮฺ ซุบฮานะฮฺวะตะอาลา จึงได้ประทานอายะฮฺที่ว่า

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ
 اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا * وَمَنْ
 تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

ความว่า “เว้นแต่ผู้ที่กลับเนื้อกลับตัว และศรัทธา และประกอบการทำงานที่ดี เขาเหล่านั้นแหละอัลลอฮฺจะทรงเปลี่ยนความชั่วของพวกเขาเป็นความดี และอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ และผู้ใดกลับเนื้อกลับตัว และกระทำความดี แท้จริงเขากลับเนื้อกลับตัวเข้าหาอัลลอฮฺอย่างจริงจัง” (25:70-71)

ความเมตตาของอิสลามนั้นได้กำหนดให้การเตาบัตเป็นเรื่องง่าย มิได้เป็นสิ่งที่ยุ่งยากสำหรับผู้กระทำผิด แต่ได้บัญญัติให้มันเป็นสิ่งที่สะดวกสำหรับผู้ที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขชีวิตของเขา เพื่อจะได้เป็นสมาชิกที่ดีของศาสนา สังคม ครอบครัวและเป็นประโยชน์ต่อประชาชาติโดยรวม

อิสลามถือว่าการเตาบัตนั้นเปรียบเสมือนการปกป้องสังคมจากความชั่วทั้งหลาย และสร้างความสงบสุขภายในสังคม เพราะการเตาบัตนั้นช่วยทำให้มนุษย์มีความหวัง ไม่สิ้นหวังในความเมตตาของอัลลอฮ์ถึงแม้เขาจะทำความผิดไว้มากก็ตาม อัลลอฮ์ตรัสว่า

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

ความว่า “จงกล่าวเถิดมุฮัมมัด ปวงป่าวของข้าเอ๋ย!
บรรดาผู้ละเมิดต่อตัวของพวกเขาเอง พวกท่านอย่าได้
หมดหวังต่อพระเมตตาของอัลลอฮ์ แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรง
อภัยความผิดทั้งหลายทั้งมวล แท้จริงพระองค์นั้นเป็น
ผู้ทรงอภัย ผู้ทรงเมตตาเสมอ” (39:53)

จุดประสงค์ของการเตาบัต

ในอิสลามนั้นการเตาบัตคือการปรับปรุงแก้ไข
ตนเอง สังคม และประชาชาติ ฉะนั้นแล้วจึงจำเป็นที่เราจะ
ต้องทราบถึงจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการเตาบัต
รวมทั้งอธิบายและประกาศให้มนุษย์ได้เข้าใจ เพื่อให้เห็น
ถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเตาบัต และทำให้การ
เตาบัตนั้นประสบความสำเร็จและมีผลลัพธ์ที่ดีเป็นรูปธรรม
ให้เห็นได้

การเตาบัตจะสร้างจิตวิญญาณและหัวใจที่บริสุทธิ์
ในตัวมนุษย์ และจะทำให้เขาได้บรรลุถึงตำแหน่งอันสูงส่ง
ของบรรดาคนดีและกลุ่มชนที่ยำเกรงทั้งหลาย เพราะการ

เตาบัตจะยิ่งทำให้เขาได้ใกล้ชิดอัลลอฮ์มากขึ้น ถึงแม้ว่า
ความดีของเขามีน้อยและมากในความผิดก็ตาม ดังหะดีษ
ที่บันทึกโดยมุสลิม ที่ท่านนบีได้พูดถึงคนทำชั่วที่ต้องการ
เตาบัตคนหนึ่งว่า

“เคยมีคนหนึ่งในกลุ่มชนสมัยก่อนได้ปลิดชีวิต
คนมาแล้ว 99 คน และได้ถามถึงคนที่มีความรู้ที่สุดใน
แผ่นดินยุคนั้น(เพื่อที่จะปรึกษาเรื่องการเตาบัต) จึงมีคน
แนะนำให้เขาไปหานักบวชคนหนึ่ง เมื่อเขาไปถึงจึงได้
บอกกับนักบวชว่า เขาได้ฆ่าคนมาแล้ว 99 คน เป็นไป
ได้ไหมที่เขาจะเตาบัตตัว นักบวชได้ตอบไปว่า ไม่มีทาง
เขาจึงบันดาลโทษและฆ่านักบวชคนนั้นเป็นคนที่ 100
เขายังคงถามถึงผู้ที่มีความรู้ที่สุดในแผ่นดินยุคนั้น จึงมี
คนแนะนำให้ไปหาผู้รู้คนหนึ่ง เมื่อเขาไปถึงจึงได้บอกกับ
ผู้รู้ว่า เขาได้ฆ่าคนมาแล้ว 100 คน เป็นไปได้ไหมที่เขา
จะเตาบัตตัว ผู้รู้นั้นได้ตอบว่า แน่แน่นอนแล้วใครเล่าที่มี
สิทธิขัดขวางท่านมิให้เตาบัต ท่านจงเดินทางไปยังดิน
แดนหนึ่งซึ่งประชาชนที่นั่นเคารพบูชาอัลลอฮ์ ท่านก็จง
บูชาอัลลอฮ์ด้วยกันกับพวกเขา และท่านจงอย่าได้กลับไป

ยังเมืองของท่านอีกเพราะเป็นเมืองที่มีแต่ความชั่ว เขาจึงออกเดินทางไปยังเมืองนั้น เมื่อมาถึงกลางทางเขาได้เสียชีวิตลง มะลาอิกะฮ์แห่งความเมตตาพบกับมะลาอิกะฮ์แห่งการลงโทษก็ได้โต้เถียงกัน(ว่าใครที่จะมีสิทธิเอาวิญญาณเขาไป) มะลาอิกะฮ์แห่งความเมตตาบอกว่า เขาได้เดินทางมาเพื่อที่จะเตาบัตตัวต่ออัลลอฮ์ มะลาอิกะฮ์แห่งการลงโทษกล่าวว่า เขาไม่เคยทำความดีแม้แต่หน่อย มะลาอิกะฮ์อีกท่านหนึ่งจึงมาในรูปของมนุษย์เพื่อตัดสิน เขากล่าวว่า จงคำนวณระยะทางระหว่างเมืองที่เขาจะไปกับเมืองที่เขาจากมาซิแล้วดูว่าเมืองไหนใกล้กว่า หลังจากที่ได้คำนวณแล้วพบว่าเมืองที่เขาจะไปอยู่ใกล้กว่า มะลาอิกะฮ์แห่งความเมตตาจึงได้รับวิญญาณของเขาไป”

นี่คือสภาพของคนที่ได้กระทำความชั่วอย่างมากมาย ฆ่าคนมาแล้วหนึ่งร้อยคนและในหนึ่งร้อยคนนั้นย่อมมีคนดี คนศอลิหฺ หรือคนที่อัลลอฮ์รัก อีกทั้งการทำลายชีวิตคนนั้นก็เป็นการบาปอันใหญ่หลวง แต่เป็นเพราะว่าผู้ชายคนนี้มีจิตใจแน่วแน่และบริสุทธิ์ใจในการเตาบัตตัว จึงเป็นสาเหตุให้อัลลอฮ์เมตตากรุณาเขาและรับเขาเป็น

หนึ่งในบ่าวที่ดีของพระองค์ ความตั้งใจจริงในการเตาบัต
ของฆาตกรคนนี้เป็นสิ่งที่แก้ไขและรักษาหัวใจของเขาและ
ทำให้เขาละทิ้งการฆ่าและกลับตัวไปยังอัลลอฮ์ตะอาลา

นี่เป็นผลที่เห็นได้อย่างชัดเจนจากการเตาบัตใน
ระดับบุคคลและมันมีผลต่อเนื่องโดยตรงต่อสังคมและ
ประชาชาติ ด้วยเหตุนี้อิสลามจึงสั่งใช้ให้ผู้ศรัทธาทุกคนทำ
การเตาบัต อัลลอฮ์ ชูบฮานะฮ์ฮะวะตะอาลา ตรัสว่า

(وتوبوا إلى الله جميعاً أيها المؤمنون لعلكم تفلحون)

ความว่า “และพวกเจ้าทั้งหลายจงขอลุแก่โทษต่ออัลลอฮ์
เถิด โอ้ บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับ
ชัยชนะ” (24:31)

คนส่วนใหญ่เข้าใจผิดคิดว่าการเตาบัตนั้นมี
ประโยชน์ต่อบุคคลเท่านั้น จึงทำให้น้อยคนที่จะเชิญชวนผู้
อื่นให้ทำการเตาบัต บางครั้งเราได้ประสบพบกับผู้ที่
ทำความผิดและประพฤตสิ่งที่ฝ่าฝืนหลักการอย่างเปิดเผย
แต่เราไม่กล้าหรืออายที่จะตักเตือนเขาให้ทำการเตาบัต ซึ่ง

ที่จริงแล้วประโยชน์ของการเตาบัตมีได้อยู่ในกรอบระดับบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสังคมและประชาชาติทั้งหมดด้วย อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้ว่า

وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

ความว่า “และพวกท่านจงขอโทษจากพระเจ้าของพวกท่าน แล้วจงกลับเนื้อกลับตัวต่อพระองค์ พระองค์จะทรงให้ปัจจัยแก่พวกท่านซึ่งปัจจัยที่ไปจนถึงวาระหนึ่งที่กำหนดไว้ และพระองค์จะทรงประทานแก่ทุก ๆ ผู้ทำความดีซึ่งความดีของเขาและหากพวกท่านผินหลังให้แท้จริงฉันกลัวแทน พวกท่านซึ่งการลงโทษในวันอันยิ่งใหญ่” (11:3)

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾ ﴿١٠﴾ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿١١﴾ ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ ﴿١٢﴾ ﴿١٢﴾ وَيَنْبِنَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٣﴾ ﴿١٣﴾

ความว่า “ข้าพระองค์ได้กล่าวว่า พวกท่านจงขอภัยโทษต่อพระเจ้าของพวกท่านเถิด เพราะแท้จริงพระองค์เป็นผู้ทรงอภัยโทษอย่างแท้จริง พระองค์จะทรงหลั่งน้ำฝนอย่างมากมายแก่พวกท่าน และพระองค์จะทรงเพิ่มพูนทรัพย์สินและลูกหลานแก่พวกท่าน และจะทรงทำให้มีสวนมากหลายแก่พวกท่าน และจะทรงทำให้มีลำน้ำมากหลายแก่พวกท่าน” (71:10-12)

ชนิดของการเตาบัต

สิ่งที่เป็นความชั่วหรือบาปนั้นมีมากมายหลายชนิด ฉะนั้น การเตาบัตก็มีหลากหลายประเภท ฉะนั้น มนุษย์บางคนทำการเตาบัตแบบทั่วไปหรือแบบครอบคลุม คือเตาบัตจากบาปและความชั่วทั้งหมดที่เขาได้กระทำโดยเพียรพยายามที่จะไม่กลับไปทำความชั่วใดๆอีก พวกเขาจะเป็นกลุ่มที่ได้รับความสำเร็จสูงสุดของการเตาบัต ซึ่งการเตาบัตนี้แหละที่มนุษย์ทุกคนถูกสั่งใช้ให้กระทำ เพราะมุสลิมนั้นจำเป็นจะต้องห่างไกลจากความชั่วทั้งหมด ในอิสลามนั้นไม่ได้สอนให้ละทิ้งการทำชั่วบางชนิดและเลือกทำบางชนิด

ต่างกับบางศาสนาที่สอนให้ละทิ้งความชั่วบางชนิดและให้
เลือกปฏิบัติความชั่วบางชนิดได้เพื่อต้องการแบ่งชนชั้นของ
มนุษย์ เช่น บางชนชั้นละทิ้งเฉพาะ 5 ความชั่ว อีกชนชั้น
หนึ่งละทิ้ง 8 ความชั่ว และเพิ่มจำนวนความชั่วที่ต้องละทิ้ง
ไปเรื่อยๆตามความเชื่อที่ว่าชนชั้นที่ประเสริฐกว่านั้นต้อง
เพิ่มจำนวนความชั่วที่ต้องละทิ้ง ซึ่งการแบ่งเช่นนี้จะทำให้
มนุษย์นั้นเห็นเรื่องการทำชั่วเป็นเรื่องเล็กน้อย เป็นเรื่องที่
เลือกได้ จนบางคนเชื่อว่าเป็นเรื่องที่ไม่เสียหายหากจะ
ทำความดีโดยใช้รายได้หรือทรัพย์สินที่ได้มากจากสิ่งหะ
รอม(ต้องห้าม)ทางศาสนา เช่น ภาษีจากเหล้า บุหรี่และ
หวย สิ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความไม่เข้าใจในหลักการ
เตาบัตในอิสลาม อิสลามได้สอนให้ให้ผู้ศรัทธาเตาบัตและ
ละทิ้งการทำความชั่วทุกรูปแบบคือให้ห่างไกลจากสิ่งต่างๆ
ที่เกี่ยวข้องกับความชั่ว จึงไม่เป็นการไม่ถูกต้องอย่างยิ่งที่
เราจะทำไม่รู้ไม่เห็นหรือยอมรับการทำความชั่วบางชนิดเช่น เหล้า
บุหรี่ หรือหวย โดยอ้างว่าได้ใช้ประโยชน์จากภาษีความชั่ว
เหล่านั้นในการทำความดี

ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นมิได้หมายความว่าคนที่เตาบัตจากความชั่วบางชนิดจะไม่ถูกตอบรับจากอัลลอฮ์ ตามความเชื่อของอะหลุซซุนนะหฺวัลญะมาอะฮ์นั้น ผู้ใดที่เตาบัตอย่างบริสุทธิ์ใจและปฏิบัติตามข้อแม้การเตาบัต(ที่ได้กล่าวมา)อย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว การเตาบัตของเขาจะเป็นที่ยอมรับ ฉะนั้นแล้วผู้ใดทำการเตาบัตจากความชั่วใดความชั่วหนึ่ง และสามารถปฏิบัติตามข้อแม้และหลักการเตาบัตอย่างครบถ้วนเกี่ยวกับความชั่วนั้นแล้ว การเตาบัตของเขาก็จะถูกตอบรับเช่นกันถึงแม้ว่าเขายังคงประพฤติปฏิบัติความชั่วอื่นๆอีก ซึ่งเรื่องดังกล่าวไม่มีหลักฐานจากอัลกุรอานหรือหะดีษที่ระบุว่า การเตาบัตจากความชั่วบางอย่าง(แต่ไม่ใช่ความชั่วทั้งหมด)นั้นไม่เป็นที่ตอบรับ นี่คือการเตาบัตที่ไม่ครอบคลุมคือยังขาดความสมบูรณ์ตรงจุดที่มีได้เตาบัตจากความชั่วหรือบาปทั้งหมดที่ได้กระทำ

ศาสนาอิสลามสอนมุสลิมให้รู้สึกและสำนึกว่าความผิดทุกชนิดไม่ว่าใหญ่หรือเล็กนั้นเป็นเรื่องใหญ่ มิใช่เรื่องเล็กๆที่ถูกมองข้ามและเป็นสิ่งที่ต้องตระหนักในโทษทัณฑ์ มีหะดีษที่รายงานจากท่านอับดุลลอฮ์ อิบน์มัส

อูด ท่านนบี คือลัลลลอฮฺอะลัยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวว่า “
แท้จริงนั้นมุอฺมินจะเห็นบาปที่เขาได้กระทำเป็นเรื่องใหญ่
เปรียบเสมือนว่าเขาได้นั่งอยู่ใต้ภูเขาซึ่งเขากลัวว่าสักวัน
หนึ่งมันจะถล่มลงมาทับตัวเขา แต่คนชั่วจะเห็นบาปของ
เขาเหมือนแมลงวันที่ผ่านมาบนจอมูก”

ท่านอิบน์มุสอฺอูดรายงานอีกว่า ท่านนบีได้กล่าวว่า
“แท้จริงอัลลอฮฺนั้นดีใจต่อการเติบโตของบ่าวของพระองค์
มากกว่าการดีใจของผู้ชายคนหนึ่งที่ได้เดินทางและมาถึงที่ที่
หนึ่งซึ่งมีความยากลำบาก เขามาพร้อมกับสัตว์พาหนะ
ของเขาที่แบกอาหารและเครื่องดื่ม จากนั้นเขาได้นอน
หลับ หลังจากเขาตื่นขึ้นมา สัตว์พาหนะของเขาได้หนีไป
พร้อมด้วยอาหารและเครื่องดื่ม จนกระทั่งเขาได้รู้สึกถึง
ความร้อนและความกระหาย(หรือสิ่งที่อัลลอฮฺ
ประสงค์)อย่างแสนสาหัส (เขาได้ออกตามหา)จนกระทั่ง
เขาพูดกับตัวเองว่า ฉันจะกลับไปยังสถานที่ของฉัน(ที่ฉัน
เคยนอน) เมื่อเขามาถึงยังที่นั้นเขาได้นอนหลับอีกครั้ง
ครั้นเมื่อเขาตื่นขึ้นมาเขาก็ได้พบกับสัตว์พาหนะของเขา
อีกครั้ง”

การรักษาและเอาใจใส่ต่อการเตาบัต

ศาสนอิสลามได้เรียกร้องเชิญชวนไปสู่การเตาบัต และสอนให้มนุษย์เอาใจใส่รวมทั้งให้ความสำคัญกับการเตาบัต พร้อมกับแก้ไขและปรับความเข้าใจในเรื่องเตาบัตให้ถูกต้อง เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ดีของการเตาบัตนั้นได้ประจักษ์ต่อตัวเองและสังคม ซึ่งวิธีในการเอาใจใส่ต่อการเตาบัตมีดังนี้

1. **ทำการเตาบัตอย่างต่อเนื่องและทุกวัน** เพราะเป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการเตาบัต หากแม้ว่าผู้ที่เตาบัตได้กระทำความผิดอีก การเตาบัตเป็นประจำก็จะมีประโยชน์ในการชำระบาปของเขา และหากผู้เตาบัตมิได้กลับไปทำความผิดนั้นอีก การเตาบัตอย่างต่อเนื่องก็จะช่วยยกระดับชั้นความประเสริฐของผู้ปฏิบัติ มีหะดีษบันทึกโดยอิหม่ามอะหมัด จากท่านอิบนุฮุมรฺ ได้รายงานว่า “ครั้งหนึ่งฉันได้นั่งอยู่พร้อมกับท่านนบี

คือลั่นลอลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม และได้ยืนท่านนบีกล่าว
อิชติฆฟาร(คือการกล่าว اللهُ أَسْتَغْفِرُ หรือการขอภัย
โทษนั่นเอง)หนึ่งร้อยครั้ง หลังจากนั้นท่านได้กล่าวว่า

"اللهم اغفر لي وارحمني وتب علي إنك أنت التواب
الرحيم أو إنك تواب غفور"

ความว่า “โอ้อัลลอฮฺโปรดให้อภัยแก่ฉันและโปรดเมตตา
ฉันโปรดรับการเตาบัตจากฉัน แท้จริงพระองค์คือผู้ทรง
รับการเตาบัต ผู้ทรงเมตตาปราณี หรือพระองค์คือผู้ทรง
รับการเตาบัตผู้ทรงให้อภัย”

2. ให้ห่างไกลจากจุดอ่อนหรือสิ่งที่ทำให้การเตาบัตนั้น
เป็นโมฆะ (จะอธิบายเรื่องนี้ในหัวข้อต่อไป)
3. ให้ห่างไกลจากสถานที่ที่ห้ามมีการทำบาปหรือความชั่ว
เพราะการอยู่ ณ สถานที่ดังกล่าวอาจจะเป็นตัวเร่งเร้า
หรือผลักดันให้กลับไปทำความชั่วอีก และจากหะดีษ

ฆาตกรหนึ่งร้อยศพที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่านัก
ปราชญ์ได้แนะนำให้ฆาตกรดั่งกล่าวละทิ้งดินแดนที่เขา
อาศัยอยู่ซึ่งเต็มไปด้วยความชั่วต่างๆ เพราะหากเขายัง
อาศัยอยู่ที่นั่นความชั่วเหล่านั้นจะเร่งเร้าเชิญชวนให้เขา
กลับไปทำความชั่วอีก ซึ่งผู้เตาบัตส่วนใหญ่มะเลาะหรือ
ไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้ บางครั้งจะพบว่าผู้ที่
อ้างตัวว่าเขาต้องการเตาบัตตัวแต่ในขณะเดียวกันก็ยัง
คบกับเพื่อนที่ฝ่าฝืนหลักการศาสนา ยังคงคลุกคลี
กับคนที่ทำความชั่ว ยังคงเข้าๆออกๆสถานที่ที่มีการก
ระทำความชั่วอย่างเปิดเผย ซึ่งแน่นอนสิ่งเหล่านั้นย่อม
ดึงดูดให้กลับไปสู่ความชั่วได้โดยง่าย เพราะภายใน
จิตใจมนุษย์นั้นมีความรู้สึกใฝ่ต่ำที่เชิญชวนไปสู่สิ่งเ
ยว่นต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น ผู้เตาบัตจากการสูบบุหรี่
หากเขายังคงป่วนเปื้อนในสถานที่ที่เขาเคยสูบบุหรี่แล้ว
ความรู้สึกภายในของเขาจะชักชวนให้เขากลับไปสูบบ
บุหรี่ยีกครั้ง หรือผู้ใดที่เคยทำความชั่วพร้อมกับเพื่อน
ที่ไม่ดีถ้าหากเขายังคบหรือคลุกคลีกับเพื่อนเหล่านั้นก็
เป็นเรื่องง่ายที่เขาจะกลับไปกระทำความชั่วดังที่ได้เคย
กระทำร่วมกันมาอีกครั้ง

4. **ทำความดี** ประกอบอะมัลอิบาดะฮ์และสร้างผลบุญให้มาก เพื่อเป็นสิ่งปกป้องเขาจากความชั่วและรักษาการเตาบัตของเขา ซึ่งในอัลกุรอานได้มีการกล่าวถึงการเตาบัตพร้อมกับการกล่าวถึงการกระทำอะมัลศอลิหฺหลายครั้งด้วยกันเพื่อให้เห็นความสำคัญของเรื่องนี้ ตามที่อัลลอฮ์ได้ตรัสว่า

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا

ความว่า “เว้นแต่ผู้ขออุกแกโทษและศรัทธา และทำความดี ชนเหล่านั้นจะได้เข้าสวนสวรรค์และพวกเขาจะไม่ได้รับความอธรรมแต่อย่างใด” (19:60)

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ

ความว่า “และแท้จริง ข้าเป็นผู้อภัยอย่างมากหลายแก่ผู้ลู่แกโทษ และศรัทธา และประกอบความดีแล้วยึดมั่นอยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง” (20:82)

การปฏิบัติการทำงานที่ดีย่อมจะสร้างบรรยากาศแห่งอิ
หม่านที่จะช่วยให้ผู้เตาบัตรู้สึกเกลียดการทำบาปและช่วย
ให้ละทิ้งความชั่วต่างๆได้เพราะความหอมหวานของความ
ศรัทธา (حلاوة الإيمان) นั้นจะทำให้ลืมรสชาติความชั่วที่
ได้กระทำมา และอัลลอฮฺทรงตรัสอีกว่า

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

ความว่า “และผู้ที่ใดกลับเนื้อกลับตัวและกระทำความดี
แท้จริงเขากลับเนื้อกลับตัวเข้าหาอัลลอฮฺอย่างจริงจัง”
(25:71)

5. สร้างความรู้สึกในการคาดหวังผลบุญและผล
ตอบแทนที่ดีจากอัลลอฮฺ มิใช่จากสิ่งอื่นเพราะสิ่งนี้จะ
ช่วยผู้เตาบัตให้สามารถยืนหยัดในความถูกต้อง แต่ผู้
เตาบัตที่หวังสิ่งตอบแทนจากมนุษย์นั้นสุดท้ายความ
แน่วแน่มั่นคงในการเตาบัตของเขาจะเริ่มสั่นคลอน ใน
ทางตรงกันข้ามผู้ที่หวังผลตอบแทนจากอัลลอฮฺนั้น

การเตาบัตของเขาย่อมประสบผลสำเร็จ สิ่งที่เราคาดหวัง
จากอัลลอฮฺจะได้รับการตอบแทนอย่างงดงาม

6. **ต้องอดทนและยืนหยัดในการเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ
ที่อาจจะทดสอบการเตาบัตของเรา** เพราะผู้เตาบัตนั้น
จะพบว่าบรรดาชัยฏอนและมนุษย์จะรวมหัวกันหาวิธี
ที่จะทำให้เขาเปลี่ยนใจจากการเตาบัตและหันกลับไป
ไปทำความชั่วอีกครั้ง อีกทั้งเพื่อนที่ไม่ดีทั้งหลายจะ
พยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้เขาล้มเลิกการเตาบัต บรร
ดาชัยฏอนจะหลอกและเป่าหูให้เห็นว่าความชั่วนั้น
เป็นสิ่งที่สวยงามและเตรียมการทุกอย่างให้เขากลับไป
สู่การทำชั่ว อัลลอฮฺตรัสว่า

وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ بَيَّنَّا لَكُم مِّنْ مَّسَاكِينِهِمْ وَرَزَيْنَ لَهُمُ
الشَّيْطَانَ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا
مُسْتَبْصِرِينَ

ความว่า “และอาดและษะมุดและได้เป็นที่ประจักษ์แก่
พวกเจ้าแล้ว จากที่พำนักของพวกเขา และชัยฏอนได้
ทำให้การงานของพวกเขาเป็นที่เฟริศแพริ้วแก่พวกเขา
แล้วมันได้หันเหพวกเขาออกจากแนวทางโดยที่พวกเขา
เป็นผู้มีสติปัญญาพิจารณา” (29:38)

ข้อบกพร่องที่ต้องระมัดระวังและอาจมีผลกระทบ ต่อการเตาบัต

อัลลอฮ์ได้สั่งใช้ให้มุอฺมินทำการเตาบัตที่เรียกว่า
เตาบัตนะศูฮฺ (التوبة النصوح) คือการเตาบัตที่ไม่มีข้อ
บกพร่องหรือจุดอ่อนใดๆ ฉะนั้นแล้วผู้ที่เตาบัตตัวนั้น
จำเป็นที่จะต้องศึกษาและเรียนรู้ถึงจุดอ่อนหรือสิ่งที่อาจส่ง
ผลกระทบต่อการเตาบัตซึ่งเป็นสิ่งที่ควรระมัดระวังเพื่อให้
การเตาบัตนั้นมีความบริสุทธิ์และถูกตอบรับจากอัลลอฮ์ตะ
อาลา สิ่งที่ต้องระวังมีดังนี้

1. **การหันกลับไปกระทำความชั่วอีกครั้ง** ยกตัวอย่าง เช่น มุสลิมะฮ์บางคนที่เคยบัตตัวจากบาปของการเปิดเผยเอาเราะฮ์และเริ่มสวมใส่หิญาบ แต่เมื่อใดที่เธอได้เห็นผู้หญิงที่แต่งตัวสวยงามและเปิดเผยเอาเราะฮ์ เธออาจรู้สึกเฝ้ายวนใจและอยากหันกลับไปแต่งตัวเปิดเผยเอาเราะฮ์อีกครั้ง
2. **การไม่รู้สึกลำบากหรือเสียใจต่อบาปที่ได้กระทำ** เช่นผู้เตาบัตบางคนที่มีความหยิ่งโสและหลงตัวเอง พวกเขาจะไม่ยอมรับถึงความชั่วหรือบาปของตน เพราะพวกเขาารู้สึกว่าการยอมรับในความผิดนั้นเป็นการลดศักดิ์ศรีของตัวเอง
3. **การยอมรับหรือรู้สึกดีเมื่อเห็นคนอื่นทำความชั่วถึงแม้ว่าตัวเองมิได้กระทำ ความชั่วนั้น** ข้อบกพร่องนี้เป็นสิ่งที่อันตรายมากที่ผู้เตาบัตหลายคนอาจจะตกเป็นเหยื่อได้โดยไม่รู้ตัว เช่นผู้ที่เตาบัตจากการสูบบุหรี่แต่ขณะเดียวกันเขายินดีหรือยอมรับเพื่อนๆหรือญาติพี่น้องครอบครัวของเขา

สูบต่อหน้าเขาทั้งที่เขามีอำนาจในการดักเตือนห้ามปราม หรือผู้ที่เตาบัตตัวและเลิกการช้อรษาฎ์บังหลวงและการรับสินบนแต่เขาปล่อยให้ผู้ที่อยู่ในการปกครองของเขากระทำความชั่วนี้โดยมิได้ห้ามปรามดักเตือน

4. **ภาคภูมิใจในความชั่วที่เขาเคยกระทำและได้เตาบัตตัวต่อบาปนั้นแล้ว** ซึ่งปัญหานี้มักจะเกิดกับผู้เตาบัตที่รู้เท่าไม่ถึงการโดยเข้าใจผิดคิดว่าการเปิดเผยเรื่องความชั่วที่ได้กระทำให้ผู้อื่นฟังนั้นเป็นเรื่องที่น่าภาคภูมิใจ ซึ่งแน่นอนการเล่าความชั่วให้ผู้อื่นฟังนั้นจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้อื่นทำชั่วเช่นกัน อันจะเป็นโทษและผลเสียต่อสังคมและประชาชาติโดยรวม แท้จริงแล้วอัลลอฮ์สั่งใช้ให้บ่าวของพระองค์ปกปิดความชั่วของตัวเองและไม่เปิดเผยให้ผู้อื่นรับรู้ เพราะการที่อัลลอฮ์ปกปิดความชั่วของเขานั้นเปรียบเสมือนความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ที่มีให้แก่เขา และให้โอกาสเขาในการเตาบัตและละทิ้งความชั่วนั้น

5. **ไม่รู้สึกรู้สึกชอบในการทำความดีและไม่ชอบที่จะเข้าไปใกล้บรรดาผู้รู้และคนดีทั้งหลาย** ซึ่งผู้เตาบัตตัวบางคนมีความรู้สึกว่าการทำความดีเป็นเรื่องที่หนักและลำบากสำหรับเขาและไม่รู้สึกอยากที่จำกระทำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเตาบัตนั้นไม่ได้มีผลใดๆต่อชีวิตเขา หรือบางคนยังคงคิดถึงและอยากที่จะกลับไปคลุกคลีกับเพื่อนที่ไม่ดีและไม่ชอบที่จะคบกับคนที่เคร่งครัดศาสนา อันแสดงถึงจุดบกพร่องในเตาบัตของเขา

นี่เป็นเพียงข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนบางประการในการเตาบัตที่เราควรระมัดระวังและพยายามกำจัดสิ่งต่างๆเหล่านี้ให้จงได้ เพราะมุอมีนนั้นถูกสั่งใช้ให้ตรวจสอบและทบทวนการเตาบัตอย่างต่อเนื่องเพื่อค้นหาจุดบกพร่อง พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขข้อด้วยนั้นเพื่อให้เตาบัตของเขามีความบริสุทธิ์และถูกตอรับจากอัลลอฮฺตะอาลา

คำตักเตือนที่สำคัญ

1. วาญิบ(จำเป็น)สำหรับมุสลิมที่จะต้องทำการเตาบัต
อย่างต่อเนื่องทั้งกลางวันและกลางคืน ซึ่งเวลาที่
ประเสริฐในการเตาบัตคือในละหมาดฟรฎูห้าเวลา
หรือละหมาดซุนนะฮะฮ์ต่างๆ โดยเฉพาะเวลาหลัง
จากละหมาดศุบฮิและอัศริ ซึ่งท่านนบีจะทำการอิช
ติลฟารขออภัยโทษอย่างมากมาอยู่ในช่วงเวลานี้
2. จำเป็นสำหรับมุสลิมที่จะต้องหมั่นตรวจสอบการ
เตาบัตของตนเองและพยายามที่จะให้การเตาบัต
นั้นถูกต้องและอิกลาศ(บริสุทธิ์)ปราศจากสิ่งอื่น
แอบแฝง
3. จำเป็นสำหรับมุสลิมที่ต้องต่อสู้ตนเองและช่วยถว
นมารร้ายในอันที่จะยั้งหยุดและมั่นคงในนิอัมัต
การเตาบัตที่อัลลอฮ์ประทานมา

4. จำเป็นสำหรับมุสลิมที่ต้องเรียกร้องเชิญชวนให้ผู้ที่อยู่รอบข้างเช่นคู่ครอง ลูกหลานและญาติพี่น้องหรือคนที่อยู่ในการปกครอง
5. มุสลิมต้องขยันอิสติหมฟาร(ขออภัยโทษ)ทั้งในทางลับและเปิดเผย เพื่อเป็นตัวอย่างให้คนรอบข้างได้ปฏิบัติ
6. ต้องหมั่นทบทวนอายะฮ์อัลกุรอานหรือหะดีษที่ตักเตือนและพูดถึงเรื่องโลกอาคิเราะฮ์ เรื่องสวรรค์และนรก และหาเวลาไปเยี่ยมมกุบুরเพื่อทำให้เราระลึกถึงความตาย
7. คลุกคลีและใกล้ชิดกับผู้รู้และคนดีทั้งหลาย
8. ขยันหมั่นเพียรในการศึกษาหาความรู้ในอัลกุรอานและหะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม รวมถึงเรียนรู้อะกาดาศาสนาในทุกๆด้าน โดยเฉพาะการคลุกคลีอยู่ในวงการศาสนา การ

บรรยายธรรม เพราะนั้นจะช่วยให้การเติบโตของเราฝังแน่นอยู่ในจิตใจและอิหม่านของเรา

9. สร้างสรรค์บ้านด้วยการทำความดี อะมัลลอิบาดะฮ์ ด้วยการอ่านอัลกุรอานและเรียนรู้ศาสนา
10. ตักเตือนกันและกันให้สำนึกถึงเรื่องการเติบโตในทุกๆโอกาสด้วยการแจกการ์ด จดหมาย อีเมล หรือสื่ออื่นๆ ทางวิทยุ อินเทอร์เน็ต ในชมรม มุสลิม ค่ายเยาวชน หรือเวลาเดินทางไปพักผ่อน

นี่เป็นข้อตักเตือนในการเติบโตที่จะช่วยให้การเติบโตนั้นประสบความสำเร็จและได้รับการตอบรับจากอัลลอฮ์ตะอาลา เพื่อให้ผลลัพธ์ของการเติบโตเป็นรูปธรรมและส่งผลดีต่อตนเอง ครอบครัว สังคม ศาสนาและประชาชาติโดยรวม